



## T é m a d n e : s m r t

Mnoho lidí, ne-li většina se při slově smrt zachvěje a vzpomene si na nějaký hodně ošklivý obrázek smrti z televize nova. Je zajímavé sledovat, jak se během staletí vyvíjel vztah lidí ke smrti. V takovém pravěku měli lidé k zemřelým úctu, ale také se jich báli. Proto jim dávali do hrobů různé dary, ale pro jistotu je svazovali. S postupem času se změnil způsob pohřbívání leč úcta k mrtvým zůstala nezměněna. V takovém Egyptě, tam pohřbívali do speciálních hrobek – pyramid. Na cestu do věčnosti dávali nebožtíkovi spoustu jídla a také knihu, která ho měla připravit na posmrtný život. Ve středověku se pohřbívalo stále do hrobek. Ale jelikož bylo toto období plné válek, tak už nebyl čas na nějaké velikánské hrobky. Účelu postačila menší hrobka, ve které byl rytíř pohřben ve zbroji a s mečem. Ti chudší a nejchudší si museli vystačit s dírou do země, a když měli dost peněz, tak je i mohli pochovat dost hluboko, aby je nějaká zvířata nevyhrabala. No a v 20. století? Největším hřbitovem byly první a druhá světová válka. No a s pokrokem se smrt odsouvala na okraj a pryč ze společenských témat. Dnes například většina lidí umírá v nemocnicích a ne doma. Je pravda, že v nemocnicích se o ně z lékařského hlediska jsou schopni postarat nejlépe, co ale z hlediska lidského? Vždyť i jednodušší živočichové se o své blízké starají až do konce. Zato člověk to nechá na jiném, úplně cizím člověku.

*Přišel čas mého odchodu. Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval. Nyní je pro mne připraven vavřín spravedlnosti, který mi dá v onen den Pán, ten spravedlivý soudce.* ( 2. Timoteovi 4,6-8 ). Přál bych si, aby si toto mohl říci každý než umře. No a citát od Cicera: *Smrt po níž následuje nesmrtelnost, není třeba oplakávat.* Myslím si, že každý člověk bez ohledu na věk, by měl o smrti a o tom co je po ní přemýšlet. Vždyť: *Přemýšlení o smrti je přemýšlení o svobodě.* ( Michel Eyquem de Montaigne ) Pro mě osobně by byl život nesnesitelný a nesmyslný, kdybych nevěděl co je (bude) po něm. No a nakonec výzva od Jiřího Žáčka: *Umírejte včas! I hrobníci musejí plnit plán.*

